Algemene Beschouwingen Kadernota 2025

Inleiding

Voorzitter,

onze fractie is best een beetje geschrokken van de kadernota 2025. Waar partijen vorig jaar nog spraken over een “obees spaarvarken”, ziet het er nu toch echt naar uit dat het spaarvarken op dieet moet.

De raad wordt gevraagd om in te stemmen met een aantal financiële en beleidsinhoudelijke uitgangspunten, om te komen tot een sluitende begroting. Die uitgangspunten zijn OK wat ons betreft.

Het College vraagt ons om Richting aan te geven, keuzes te maken. Maar het is nog best lastig om al heel concrete keuzes te maken. Veel is nog onzeker, er staan nog een aantal p.m. posten in de nota, er zijn nog lopende onderzoeken, denk bijvoorbeeld aan het zwembad en we wachten nog op de uitkomsten van de omgevingsprogramma’s.

De VVD is groot voorstander van een gedegen Financieel Beleid en een sluitende begroting.

De Richting is dus: Rechtsaf, sterker nog, wij zijn bereid op de rem te trappen als dat nodig is: “Alles moet, maar niet alles kan wellicht meer.”

Paragraaf 4.4 van de kadernota is een interessante: de scenario’s voor “tekortreductie”, drie knoppen waar we aan kunnen draaien:

1. Verhoging belastingen
2. Verlagen Voorzieningenniveau
3. Opleggen Taakstellingen (Bezuinigingen)

Voor wat betreft het verhogen van de belastingen, de OZB, dat is een absolute NO-GO voor de VVD. Deze is al heel lang jaarlijks verhoogd, er zijn duidelijke afspraken om dat komende jaren niet meer te doen vastgelegd in het Coalitieakkoord. Daarnaast zijn inwoners de afgelopen jaren al geconfronteerd met stijgende energieprijzen, inflatie, graaiflatie, krimpflatie, het is dan echt geen goed idee om de belastingen te verhogen, dat voelen mensen direct in hun portemonnee.

Ook het verlagen van het voorzieningenniveau daar zijn wij terughoudend in, maar vooral ook terughoudend met Nieuw Beleid.

In de nota is veel sprake van Uitbreiding van de capaciteit / het aantal FTE's Met name in de paragraven over het Sociaal Domein wordt om veel extra geld en extra fte's gevraagd. We begrijpen dat dit voortkomt uit de door ons vastgestelde "Visie Sociaal Domein", maar gegeven de nieuwe financiële werkelijkheid, zouden wij het passend vinden om hier terughoudender in te zijn. We onderschrijven bijvoorbeeld helemaal de deelopgave 'Gezonde Levensstijl', maar inwoners hebben hier ook zelf een verantwoordelijkheid in.

Een ander voorbeeld zijn de 2 extra FTE uit de Voorjaarsnota voor de paspoorten. Kan dat nou echt niet anders?

Wij willen hier echt op de rem trappen en vragen het college terughoudend te zijn met het aannemen van extra mensen (FTE's), en zeker geen contracten voor onbepaalde tijd meer.

Maatschappelijke Opgaven
Vluchtelingenopvang
Wij vragen het College Zeer Terughoudend te zijn met extra Vluchtelingenopvang.
Er komt een nieuw kabinet; wij krijgen "het strengste asielbeleid ooit."
Soest doet ook al heel veel, 400 vluchtelingen aan de rand van Soesterberg, 256 Oekraïners verspreid over Soest, opvang in het Fletcherhotel en Albertsdorp. Er zijn ook gemeenten die nog vrijwel niets doen. Extra vluchtelingen betekent ook extra druk op bijvoorbeeld het Sociaal Domein, en we zien dat het juist daar toch al spannend gaat worden de komende jaren.

Energietransitie
Vanaf 2026 is er onvoldoende dekking om de beoogde Versnelling in te zetten, er ontstaat dan een tekort van 2 miljoen. Wij zijn helemaal voor de Energietransitie, maar als er zulke grote tekorten ontstaan om deze te versnellen, dan maar geen versnelling wat betreft de VVD.

U vraagt in de kadernota ook om het College ruimte te geven om af te wijken van het coalitieakkoord. Daarop is ons antwoord: "alleen in goed overleg."

Resumerend

- Geen verhoging OZB
- Terughoudend met uitbreiden FTE's, vooral binnen Sociaal Domein (ook als dat betekent dat we niet alle ambities meer kunnen waarmaken, "alles moet, maar niet alles kan wellicht meer")

- Zeer terughoudend met extra Vluchtelingenopvang en het Versnellen van de Energietransitie